

TÜRKÇE

Noktalama İşaretleri-2

İKİ NOKTA (:)

- ✓ Kendisiyle ilgili örnek verilecek cümlelerin sonuna konur:

Okuduğum romanlar şunlar: Ruh Adam, Mo'nun Gizemi, Uçan Adamın Öyküsü

- ✓ Kendisiyle ilgili açıklama verilecek cümlelerin sonuna konur:

Başarıya ulaşmanın tek bir yolu var: Kendine inanmak

- ✓ Karşılıklı konuşmalarda, konuşan kişiyi belirten sözlerden sonra konur:

Bilge Kağan: Türklerim, işitin! Üstten gök çökmedikçe, alttan yer delinmedikçe ülkenizi, törenizi kim bozabilir sizin?

Koro: Göğe erer başımız başınla senin!

- ✓ Edebi eserlerde konuşma bölümünden önceki ifadenin sonuna konur:

– Buğdayla arpadan başka ne biter bu topraklarda?

Çiftçi sayar:

– Elma, kayısı, üzüm...

- ✓ Genel Ağ adreslerinde kullanılır:

http://www.derslig.com

- ✓ Ses bilgisinde uzun ünlüyü göstermek için kullanılır:

a:ile

i:cat

ÜÇ NOKTA (...)

- ✓ Anlatım olarak tamamlanmamış cümlelerin sonuna konur:

Ne yardımı canım nereden çıkarıyorsun bunu evlat? Ben senin için...

- ✓ Kaba sayıldığı için veya bir başka sebepten dolayı açık yazılmak istenmeyen kelime ve bölümlerin yerine konur:

Armudun iyisini a... yer!

- ✓ Alıntılarda başta, ortada ve sonda alınmayan kelime veya bölümlerin yerine konur:

... derken şehrin öte başından boğuk boğuk sesler gelmeye başladı...

- ✓ Ünlem ve seslenmelerde anlatımı pekiştirmek için konur:

Gölgeler yaklaşmaya başladı. Bir adım kalınca onu belinde asılı kılıcından tanıdılar.

— Topal Osman... Topal Osman be!..

- ✓ Ünlem ve soru işaretinden sonra üç nokta yerine iki nokta konulması yeterlidir:

➤ *Gök ekini biçer gibi!.. Başaklar daha dolmadan.*

➤ *Nasıl da sabah oldu?.. Nasıl da ötmeye başladı horozlar?..*

- ✓ Karşılıklı konuşmalarda, yeterli olmayan, eksik bırakılan cevaplarda kullanılır:

— Kimdir o?

— Muzaffer...

— Hangi Muzaffer?

— ...

ÜNLEM İŞARETİ (!)

- ✓ **Sevinç, kıvanç, acı, korku, şaşma gibi duyguları anlatan cümle veya ibarelerin sonuna konur:**

Ne mutlu Türk'üm diyene!

- ✓ **Seslenme, hitap ve uyarı sözlerinden sonra konur:**

Ordular! İlk hedefiniz Akdeniz'dir. İleri!

- ✓ **Alay, kinaye veya küçümseme anlamı kazandırılmak istenen sözden hemen sonra yay ayrac içinde ünlem işareti kullanılır:**

Çocuk, akıllı (!) olduğunu söylüyor.

KISA ÇİZGİ (-)

- ✓ **Satıra sığmayan kelimeler bölünürken satır sonuna konur:**

Yürüyordum. Yürüdükçe de açılıyordum. Evden kızgın çıkmıştım. Belki de tıraş bıçağına sinirlenmiştim. Olur, olur! Mutlak tıraş bıçağına sinirlenmiş olacağım.

- ✓ **Cümle içinde ara sözlere veya ara cümleleri ayırmak için ara sözlere veya ara cümlelerin başına ve sonuna konur, bitişik yazılır:**

- *Yaşadığım şehre - Aydın'a - bir türlü alışamadım.*
- *Bu hafta Maraş'a - Zeynep oralı - gidiyoruz.*

- ✓ **Kelimelerin kökleri, gövdeleri ve eklerini birbirinden ayırmak için kullanılır:**

dur-ak-da-lar

diri- l-iş

say-gı-n-lık

ağız-ı-n-da

- ✓ **Fiil kök ve gövdelerini göstermek için kullanılır:**

al- ver- başla- okut-

- ✓ **İsim yapma eklerinin başına, fiil yapma eklerinin başına ve sonuna konur:**

-enek -den -iş -lık -tır

- ✓ **Heceleri göstermek için kullanılır:**

yü-rü-dük-çe

ba-şöğ-ret-men

- ✓ **Arasında ve, ile, ila, ...-den ...-e anlamlarını vermek için kelimeler veya sayılar arasında kullanılır:**

İzmir-Aydın karayolu

09.30-10.30

- ✓ **Cümle içinde sayı adlarının yinelenmesinde araya kısa çizgi konmaz:**

Sınıfta dört beş kişi anca vardık.

- ✓ **Sıfırdan küçük değerleri göstermek için kullanılır:**

-22 °C

UZUN ÇİZGİ (—)

- ✓ **Yazıda satır başına alınan konuşmaları göstermek için kullanılır. Buna konuşma çizgisi de denir.**

— Üşüyor musun?

— Yoo, üşümüyorum.